

MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 7)

1. Konu

9/1/2008 tarihli ve 26751 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 1/4/2008 tarihinde yürürlüğe giren Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin (Bundan sonra Yönetmelik olarak anılacaktır.) üçüncü bölümünde müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar yer almaktadır.

Yönetmeliğin, 15/4/2008 tarihli ve 26848 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle değişik Geçici 2 nci maddesinde yükümlülerin, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sürekli iş ilişkisi içinde buldukları müşterilerinin kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerini 31/12/2008 tarihine kadar Yönetmeliğe uygun hale getirmeleri gerektiği ve maddenin uygulanmasında yükümlü grupları itibarıyla yapılacak işlemlerin kapsamı, sürelerin yeniden belirlenmesi, uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar konusunda Maliye Bakanlığı’nın yetkili olduğu belirtilmiştir.

Anılan hükmün Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden yükümlülerin, 1/4/2008 tarihi itibarıyla sürekli iş ilişkisi içinde buldukları müşterilerinin kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerinin Yönetmeliğe uygun hale getirilmesi ile kimlik tespiti kapsamındaki diğer açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

2. Sürekli İş İlişkisi Kapsamında Alınması ve Teyidi Gereken Bilgiler

Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan yükümlülerin, gerçek kişi müşterilerinden sürekli iş ilişkisi¹ kapsamında alması ve doğruluğunu teyit etmesi gereken bilgiler Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde sayılmış olup aşağıda gösterilmiştir.

- Adı, soyadı
- Doğum yeri ve tarihi
- Anne ve baba adı
- Uyruğu
- Kimlik belgesinin türü ve numarası
- Adresi
- Varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi
- T.C. Kimlik numarası (Türk vatandaşları için)
- İmza örneği
- İş ve mesleğine ilişkin bilgiler

Yukarıda sayılan bilgilerden;

- (a, b, c, d ve e) bentlerinde belirtilenler; Türk uyruklular için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaport, Türk uyruklu olmayanlar için pasaport, ikamet belgesi veya Bakanlıkça uygun görülen başka bir kimlik belgesi ile
- Adres; yerleşim yeri belgesi, ilgili adına düzenlenmiş elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik gerektiren bir hizmete ilişkin olan ve işlem tarihinden önceki üç ay içinde düzenlenmiş fatura, herhangi bir kamu kurumu tarafından verilen belge veya (Tebliğin 4 üncü bölümünde detaylı olarak gösterilen) Başkanlıkça uygun görülen diğer belge ve yöntemlerle
- Diğer iletişim bilgileri; bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle

teyit edilecektir.

Gerçek kişiler dışındaki müşterilerin (Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişiler, dernek ve vakıflar gibi) sürekli iş ilişkisi kapsamında alınması ve doğruluğunun teyit edilmesi gereken kimliğe ilişkin bilgileri ve diğer hususlar da Yönetmeliğin 7 ila 26 ncı maddelerinde gösterilmiş bulunmaktadır.

Buna göre yükümlülerin, Yönetmeliğin yukarıda bahsedilen hükümleri çerçevesinde ve 5 sıra numaralı Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği'ni² de göz önünde bulundurmak suretiyle 1/4/2008 tarihinden itibaren sürekli iş ilişkisi tesis ettikleri müşterilerinin kimliğe ilişkin bilgilerini almaları ve bunlardan teyidi gerekenlerin, uygun şekilde teyidini yapmaları gerekmektedir.

Örnek:

(A) Bankası, 2008 yılının Ağustos ayında, bir kamu kurumunun çalışanlarına maaş hesabı açılması amacıyla toplu müşteri kabulü yoluyla iş ilişkisi tesis etmiştir. Bu çerçevede (A) Bankası, kendisine maaş ödemesi yapılacak gerçek kişilerin;

- Adı, soyadı,
- Doğum yeri ve tarihi,
- Anne ve baba adı,
- Uyruğu,
- T.C. Kimlik numarası (Türk vatandaşları için),
- İşyeri veya ikametgah adresi,
- Varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi

bilgilerini alacaktır. Bu bilgilerden, ilgili kamu kurumu tarafından maaş ödemesi yapılacak kişilerin isimleri ile birlikte kurumun açık adresinin (A) Bankasına bildirilmesi, çalışanların adres bilgilerinin teyidi için yeterlidir.³

3. 1/4/2008 Tarihinden Önce Sürekli İş İlişkisi Tesis Edilen Müşterilerin Kimlik Tespiti Kapsamındaki Bilgilerinin Yönetmeliğe Uygun Hale Getirilmesinde Süre

Yönetmeliğin Geçici 2 nci maddesiyle Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 1/4/2008 tarihinden önce sürekli iş ilişkisi tesis edilen ve söz konusu tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuata göre kimlik tespiti yapılmış olan müşterilerin, kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerini Yönetmelikle ihdas edilen yeni düzenlemelere uygun hale getirmeleri için yükümlülere 31/12/2008 tarihine kadar süre tanınmıştır.

Yönetmeliğin Geçici 2 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden; 1/4/2008 tarihinden önce sürekli iş ilişkisi tesis edilen müşteriler için anılan sürenin 1/6/2009 olarak yeniden belirlenmesi kararlaştırılmıştır. Buna göre yükümlüler, 1/4/2008 tarihi itibarıyla sürekli iş ilişkisi içinde buldukları müşterilerinin kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerini 1/6/2009 tarihine kadar Yönetmeliğe uygun hale getirmek zorundadırlar.

Öte yandan, 1/4/2008 tarihinden önce tesis edilmiş sürekli iş ilişkisi kapsamında, bu tarihten 1/6/2009 tarihine kadar müşteri tarafından talep edilmiş herhangi bir işlem bulunmaması halinde, bu müşterilerin kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerinin, en geç 1/6/2009 tarihinden itibaren (yüzyüze gerçekleştirilmeyen işlemler dahil) müşterinin ilk işlem talep tarihinde ve işlem gerçekleştirilmeden önce Yönetmeliğe uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Örnek:

Bay (X), 15/7/2005 tarihinde (B) Bankasında bir vadesiz mevduat hesabı açtırmış ve bu hesaba ilgili olarak 15/11/2008 tarihine kadar herhangi bir işlem yapmamış ve anılan tarihte de bu hesaba para yatırmıştır. Bu bağlamda Yönetmeliğin 4 üncü maddesine göre yükümlü sayılan (B) bankasının müşterisi durumunda olan Bay (X)'in (B) Bankasında vadesiz mevduat hesabı açtığı 15/7/2005 tarihinde Yönetmelik henüz yürürlüğe girmemiş olduğundan, (B) Bankasının Bay (X)'in daha önce almış olduğu kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerini 1/6/2009 tarihine kadar Yönetmeliğe uygun hale getirmesi gerekmektedir.

Eğer Bay (X), 1/4/2008 tarihinden 1/6/2009 tarihine kadar anılan hesaba ilgili olarak herhangi bir işlem talep etmemiş olsaydı, kimlik tespiti kapsamındaki bilgileri, en geç 1/6/2009 tarihinden sonraki ilk işlem talep tarihinde Yönetmeliğe uygun hale getirilecekti.

4. Yüklümlülerce Gerçek Kişi Müşterilerle İlgili Olarak Yapılması Gereken Adres Teyidi

Yüklümlü ile gerçek kişi müşteri arasında 1/4/2008 tarihi itibarıyla sürekli bir iş ilişkisinin mevcudiyeti halinde kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerin, 1/4/2008 tarihinden sonra yapılacak sürekli iş ilişkisi tesisinde aranan bilgilerle uyumlu olması, uyumlu değilse yüklümlü tarafından Yönetmeliğe uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, yüklümlü ile gerçek kişi müşteri arasında gerek 1/4/2008 tarihinden önce gerekse de bu tarihten sonra tesis edilmiş sürekli iş ilişkisi kapsamında, gerçek kişi müşteri adres bilgilerinin yüklümlü tarafından aşağıdaki belgelerden herhangi biriyle teyit edilmesi mümkün bulunmaktadır.

- Yerleşim yeri belgesi,
- Müşteri adına düzenlenmiş elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik gerektiren bir hizmete ilişkin olan ve son üç ay içinde düzenlenmiş faturalar (ilgili kuruma ait olduğu yüklümlü tarafından teyit edilebilen elektronik faturalar dahil),
- Herhangi bir kamu kurumu tarafından verilen bir belge,
- Son üç aya ait bilgileri içermek şartıyla, BEDAŞ ve ASKİ gibi kamu kurumu niteliği olan kuruluşlarca ya da telefon aboneliği hizmeti veren telekomünikasyon şirketlerince tutulan ve abonelere ilişkin adres bilgilerinin yer aldığı listeler,
- Fatura sahibi ile arasındaki bağı gösterir muteber belgeyi (evlilik cüzdanı gibi) ibraz etmek suretiyle üçüncü şahıs adına son üç aya ait elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik gerektiren fatura,
- Ailesinin yanında ikamet eden reşit çocuklar için anne ya da babası adına düzenlenmiş son üç aya ait elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik gerektiren fatura,
- Yurtlarda kalan reşit çocuklar için öğrenim gördükleri okullardan ya da kaldıkları yurtlardan alınacak adresini belirtir yazı,
- Müşteri adresine alma haberli posta yoluyla tebligat yapılması durumunda, tebligatın müşteriye yapıldığına dair belge,
- Bankalar için, müşterinin beyan ettiği adreste görüldüğüne dair kredi kartı teslim tutanağı,
- Yüklümlülerin müşterilerine yönelik yapmış oldukları gönderilerin beyan edilen adreste ve bizzat müşteri tarafından teslim alındığına ilişkin tutanak.

Söz konusu belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin aranılması şart olmayıp, okunabilir fotokopileri veya elektronik görüntüleri de geçerli belge olarak kabul edilecektir.

Anılan belgelerin, müşteri tarafından bizzat elden ibraz edilmesi zorunluluğu bulunmamakta olup, bir başkası vasıtasıyla veya posta, faks, e-posta gibi yöntemler kullanılarak da ibraz edilmeleri mümkündür.

Öte yandan yükümlülerin, uygun araçlar kullanarak (posta veya e-posta gönderilmesi, telefon edilmesi, merkez ve/veya şubelerine duyurular asılması, internet sitelerinden gerekli duyuruların yapılması gibi) müşterilerini anılan hususlardan haberdar etmeleri konusunda gerekli çabayı göstermeleri gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

¹ Yükümlü ile müşteri arasında; hesap açılması, kredi veya kredi kartı verilmesi gibi niteliği itibariyle devamlılık unsuru taşıyan iş ilişkisi.

² 9/4/2008 tarih ve 26842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

³ 1/4/2008 tarihinden önce tesis edilen toplu müşteri kabulü yoluyla iş ilişkileri için de örnekte gösterildiği şekilde ve 5 sıra numaralı Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliğinin (2.2.3) bölümünde sayılanlar tarafından maaş ödemesi yapılacak kişilerin isimleri ile birlikte kurumun açık adresinin bankaya bildirilmesi, çalışanların adres bilgilerinin teyidi için yeterli sayılacaktır.